

11. ULAŖTIRMA KONGRESİ
SONUÇ BİLDİRGESİ
27-29 Mayıs 2015/İSTANBUL

TMMOB İnŖaat Mühendisleri Odası İstanbul Ŗubesi tarafından düzenlenen 11. UlaŖtırma Kongresi ilkeli tutumu, edindiği birikimi, kazandığı güven ve saygınlık ile ulaŖtırma alanında toplumu bilgilendirme, bilinçlendirme, yetkililere çözüm önerileri sunma ve çok önemli saydığı eleŖtiri ve uyarı görevini bir kez daha yerine getirmiŖtir. Üç gün süren ve 50 bildirinin yer aldığı Kongre'de saptanan önemli sorunları ve çözüm önerilerini, ortaya çıkan görüş ve önerileri içeren "Sonuç Bildirgesi" ni kamuoyunun ve yetkililerin dikkatine sunuyoruz.Öncelikle, Kongre'ye İstanbul dıŖından ve genç akademisyenlerin, uzmanların katılımındaki artış ve yakın ilgileri memnunlukla saptanmıŖtır.

- Kongre sırasında araŖtırmacıların birçok kez yineledikleri önemli bir konu : ülke sorunlarına iliŖkin yapılacak çalışmalar için gereksinim duydukları sağlıklı bilgi ve verileri elde etmekte karŖılaŖtıkları ciddi engellerdir. Tüm yurttaŖlara açık olması gereken bu bilgilerin gizlenmesi, bilgi verilmesinin ilgili Bakanlıklardan izin alınması koŖuluna bağlanması anlaşılması güç bir durumdur. Halkın bilgi edinme hakkı, araŖtırmaların desteklenmesi ve yönetim Ŗeffaflıđı adına bu durumun kabul edilmesi olanaksızdır, mutlaka ve gecikmeksizin düzeltilmesi gerekmektedir.
- UlaŖtırma dünyasında sorunların çözümü için bilim ve teknoloji alanındaki geliŖmeler ve yenilikler paylaŖılmış, ülke sorunlarının çözümüne olası katkıları irdelenmiŖtir.
- Karayolu, demiryolu, denizyolu, bisiklet kullanımı ve yaya ulaŖımındaki geliŖmeler, lojistik konusuna iliŖkin değerlendirmeler yapılmıŖtır. Gerek kentiçi gerekse kentlerarası ulaŖtırmada karayolunun belirleyici ağırlılığının sürmekte olduğu ve bu nedenle ortaya çıkan türlerarası dengesizlik ve diğer sorunların ađırlaŖarak sürdürüğü belirlenmiŖtir.
- Karayolu egemenliğinin sürdürüğü bir ortamda, doğal olarak, trafik kazaları, trafik tıkanıklığı, sinyalizasyon, üstyapı sorunları ve çözümleri üzerinde görüş ve öneriler ile bu konularda dünyadaki yeniliklerden örnekler açıklanmıŖtır.
- Küçük ve orta boy yerleŖimlerle ilgili incelemeler Kongrenin yeniliklerinden birini oluŖturmuŖ, sonuç olarak, ulaŖtırma sorunlarının yalnız büyük kentlere ve metropol kentlere özgü olmadığı, küçük kentlerin kendilerine özgü sorunlarının bulunduğu, ayrıca ortaya çıkan sorunlar çözümsüzlüğe doğru ađırlaŖmadan, gecikmeksizin gerekli önlemlerin alınması görüşü gelecekte konunun gelecekte önemle ele alınacağını göstermiŖtir.
- UlaŖtırma planlamasının sorunların çözümünün olmazsa olmazı olduğu gerçeği doğrultusunda yeni yaklaŖımlar ve geliŖmeler gözden geçirilmiŖ, sürdürülebilirlik ilkelerinin planlamaya yansıtılması gereği vurgulanmıŖ ve ülkemizde yaŖanan planlama geliŖmeleri irdelenmiŖtir.
- UlaŖtırma stratejileri doğrultusunda geliŖtirilmiŖ ve planda yer almıŖ olmakla birlikte, geciken ve banliyö kesimleri sürüncemede kalan ve ne zaman biteceği hâlâ belirsiz olan Marmaray projesi deđiŖik yönleriyle incelenmiŖtir. Bu durumun İstanbul'u Türkiye ve dünya demiryolu ağından kopuk hale getirmesinin kabul edilemezliği üzerinde durulmuŖtur. Yapım çalışmaları 10 yılı aşkın bir zamandan beri süren ve iŖletmeye açılacağı ilân edilen tarihin üzerinden yıllar geçmesine karŖın yarım kalan Marmaray'ın durumu İstanbul ulaŖtırması adına talihsizlik olarak deđerlendirilmiŖtir. Boğaz Demiryolu geçiŖi için amaçlanan Anadolu-Trakya ve Asya-Avrupa demiryolu bağlantısında sürekliliği sağlama iŖlevlerinin nasıl gerçekleŖtirebileceđi belirsizliğini sürdürmektedir. Ayrıca, büyük maliyetine ve Marmaray'ın bütünlük içinde etkin iŖletilmesini geciktirmesine karŖın, üçüncü hattın ne iŖe yarayacağı hâlâ netleŖmemiŖtir. Uzmanlar üçüncü hat konusunun yeniden irdelenmesini önermiŖlerdir.
- İstanbul'un önemli raylı sistem projesi Marmaray projesi durma noktasında iken, otomobil geçiŖlerine özgü ve otomobil baskısından özenle korunması gereken Tarihi Yarımada'yı otomobil iŖgaline mahkûm eden plan dıŖı Avrasya Boğaz Tüneli yapımı Marmaray'ın önüne geçecek Ŗekilde yürümektedir. Kongre'de bu olumsuz projeyi olumlu bir iŖleve yöneltme arayıŖı ile bu Tünelin otomobil yerine bisiklet geçiŖi için düzenlenmesi önerisi ilgi ile karŖılanmıŖtır.
- Ormanları yok ederek ve doğal yapıyı ve dengeleri bozarak yapımı sürdürülen 3. Köprü'nün iŖletilmesi sırasında kaçak yapılaŖmalar nedeniyle İstanbul'un başına açacağı dertlerin kaygısını duymamak olası değil. Bugün için İstanbul'un bağrında açılan bu yara karŖısında yaŖanan yalnızca çaresizlik duygusudur. Bu durum doğal olarak ciddi bir tepki ile karŖılanmaktadır.

- İstanbul'un ihtiyacına göre belirlenmiş kapasitesi ve Silivri'deki yeri ile planda yer almış olan Üçüncü Havaalanı yerine Kuzeydeki ormanları, su havzalarını yok eden, kuşların göç yolu üzerinde bulunan ve kent ile bağlantısı sorunlu olan, gereksiz yere dünyanın en büyük ve en pahalı havaalanı olmasıyla öğünülen Üçüncü Havaalanı çalışmaları tüm uyarılara karşın sürdürülmektedir.
- Uygulanmakta olan ve yukarıda belirtilen olumsuz gelişmelere ek olarak, Kanal İstanbul, iki yakaya milyonluk iki kent gibi İstanbul'un nefesini kesecek, sağlıklı yaşamına son darbeyi vuracak plansız ve yanlış projeler ve durup dururken ortaya atılan, kimlerin kafasından çıktığı belli olmayan yeni yatırımlar gerçekten kaygı vericidir.
- Bilimsel gerçeklere dayalı uyarılar ve bazı durumlarda yargının yürütmeyi durdurma kararları, kısıtlı kaynaklarımızı boşuna tüketen, sorunları çözmek yerine ağırlaştıran, doğa ve çevreye telâfisi olanaksız zararlar veren olumsuzlukları engellemeye yetmemektedir. Kongre'de bu durumdan duyulan derin kaygı dile getirilmiştir. Belirtilen yaşamsal sorunun çözümü için kaynağını anayasadan alan "önemli ulaştırma kararlarının halkın katılımı ile alınması"nı sağlayan düzenlemelere ihtiyaç bulunduğu konusunda görüş birliğine varılmıştır. Ancak kararlara halk katılımının yarar ve etkinliği için her şeyden önce halkın bilgilendirmesi, bilinçlendirilmesi, yaşam ortamındaki gelişmelere karşı uyanık ve duyarlı bir kültürel erginliğe erişmesinin sağlanması gereği vurgulanmıştır. Bu konuda Sivil Toplum Kuruluşlarına ve ilgili Meslek Odalarına önemli görevler düştüğü belirtilmiştir.